

## KURS Z1

### Zespół pseudoeksfoliacji w chirurgii zaćmy

Prowadzący: dr n. med. Jarosław Marek  
*Ośrodek Okulistyki Klinicznej SPEKTRUM; Wrocław*

**Miejsce: Centrum Konferencyjne Q HOTEL PLUS WROCŁAW (ul. Zaolziańska 2)  
I piętro, SALA MOCCA, godz. 16.45-17.30**

#### Opis kursu:

Zespół pseudoeksfoliacji czyli zespół rzekomego złuszczenia to uogólnione zwyrodnieniowe schorzenie, w którym dochodzi do odkładania się szczególnego włókninkowego materiału zewnątrzkomórkowego PEX w różnych tkankach. Szacuje się, że PEX występuje z różnym nasileniem nawet u kilkunastu procent starszych osób i często bywa nierozpoznany lub lekceważony. W gałce ocznej PEX odkłada się na torebce soczewki, na tęczęwce, na śródłonku rogówki, w kącie przesączania i w innych strukturach prowadząc czasem do poważnych następstw patologicznych takich jak jaskra, keratopatia, dysfunkcja źrenicy, przemieszczenie soczewki. Badania z użyciem mikroskopii elektronowej oraz immunohistochemii wykazują obecność materiału PEX w innych tkankach i narządach.

Zespół pseudoeksfoliacji bywa przyczyną różnych powikłań chirurgii zaćmy, fakoemulsyfikacji, które mogą wystąpić śródoperacyjnie jak również we wczesnym i późnym okresie pooperacyjnym. Wąska, słabo rozszerzająca się źrenica może utrudniać zabieg, usunięcie obwodowych resztek kory, ustawienie osi soczewki torycznej. Sztywna źrenica, zmiany rogówki mogą mieć wpływ na funkcję wieloogniskowych soczewek dyfrakcyjnych. Zaburzenia więzadełek obwódki rzęskowej mogą powodować niestabilność położenia a czasem nawet przemieszczenie sztucznej soczewki. Udoskonalona optyka soczewek premium, szczególnie wieloogniskowych dyfrakcyjnych, wymaga precyzyjnego oraz trwałego ustawienia w stosunku do osi widzenia. Zwiększona częstość zmętnienia i obkurczania torebki, zaburzenia funkcji źrenicy stanowią ryzyko pogorszenia widzenia i niepowodzenia wszczepów premium. Przyczyną problemów w przypadkach pseudoeksfoliacji może być także jaskra wtórna otwartego kąta. Leczenie farmakologiczne jaskry oraz zabiegi operacyjne mogą wpływać na stan powierzchni oka. Jatrogeny indukowany astygmatyzm w przypadkach konieczności wytworzenia pęcherzyka filtracyjnego po trabekulektomii lub innych zabiegów filtrujących może zmieniać pooperacyjną refrakcję oka. Trudny do przewidzenia scenariusz występowania patologii w zespole pseudoeksfoliacji wskazuje na potrzebę ostrożności i w wielu wypadkach traktowania PEX jako przeciwwskazania do wszczepiania soczewek premium. Zabieg operacyjny powinien być wykonywany ze szczególną delikatnością, przy zabezpieczeniu dodatkowych mikroinstrumentów jak retraktory tęczęwkowe, pierścień napinający torebkę. Niezmiernie ważne jest wczesne rozpoznanie, udokumentowanie oraz planowe kontrolowanie pacjentów z zespołem pseudoeksfoliacji aby zapobiegać poważnym powikłaniom, które skrycie mogą prowadzić do poważnego pogorszenia a nawet do utraty wzroku.